

Naturreseptatet Skarpnäs, sammanställning av remissvar

Synpunkter har inkommit från:

Boo Fiskevårdsområdesförening
Boo Hembygdsförening
Boo Miljö- och naturvänner
Fritidsnämnden
Gunnarsson Susanne, Hultström Anders
Gärdenäs Elisabeth
Gärdenäs Karin
Gärdenäs Patrik
Gärdenäs Sture via Ekologen Miljöjuridik
Gärdenäs Åsa
Järla Orientering
Kommunstyrelsen
Länsstyrelsen
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden
Myrsjöns vägklubb
Nacka Miljövårdsråd
Naturreseptatetsnämnden
Naturskyddsföreningen i Nacka
Naturvårdsverket
Stockholms läns landsting
Svenska turistföreningen
Södertörns brandförsvärsförbund
Tekniska nämnden
Telegrafbergets Fastighets AB
Trafikverket
Utbildningsnämnden
Vattenfall
Woxström Berit

Positiva till reservatsbildning

Boo Fiskevårdsområdesförening Positivt att reservatet äntligen är under bildande.

Boo Hembygdsförening Hälsar med tillfredsställelse att det blir ett naturreservat

Boo Miljö- och naturvänner Glädjande att politikerna är beredda att gå till beslut.

Fritidsnämnden Positivt att reservatet bildas.

Gärdenäs Sture Inte negativ till reservatsbildning.

Järla Orientering Ser med glädje att reservatet bildas.

Länsstyrelsen Ser mycket positivt på att kommunen bildar reservatet och tillstyrker förslaget.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden Positiv till inrättandet.

Nacka Miljövårdsråd Tillstyrker bildandet.

Naturskyddsföreningen i Nacka Tillstyrker förslaget.

Stockholms läns landsting Ställer sig positiva till förslaget.

Svenska turistföreningen Stödjer i huvudsak förslaget.

Utan synpunkter

Naturvårdsverket Avstår från att lämna synpunkter.

Södertörns brandförsvarsförbund Har inget att erinra.

Trafikverket Har inga synpunkter.

Utbildningsnämnden Avstår från att yttra sig.

Reservatets namn

Boo Hembygdsförening Har efter mycket funderande stannat vid att Skarpnäs är det bästa namnet.

Boo Miljö- och naturvänner Namnet Skarpnäs är historiskt förankrat på platsen och i Boo sockens historia står att läsa om det 1695. Anser dock att namnfrågan är av underordnad betydelse.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden Namnets lämplighet bör övervägas. Vid bygge av Orminge valdes Skarpnäs bort pga förväxlingsrisk med Skarpnäck. Förväxlingsrisken kvarstår. Ett förslag vore namnet Orminge-Skarpnäs naturreservat som skulle lyfta och bredda begreppet Orminge.

Nacka Miljövårdsråd Namnet Skarpnäs svårt att lokalisera. Namnet Orminge valdes för bebyggelsen i närområdet för att inte förväxlas med Skarpnäck. De flesta Stockholmare kan lokalisera Orminge men inte Skarpnäs. Namnet naturreservatet Orminge är att föredra.

Kommentar: Namnförslaget kvarstår då det är historiskt förankrat.

Reservatets utbredning och gränser

Boo Hembygdsförening Den del som undantas för framtida bebyggelse borde ingå i reservatet.

Boo Miljö- och naturvänner

Förslaget har getts buffertzoner mot ev. nybyggnation vid Telegrafberget. Hoppas att dessa utbyggnadsplaner läggs i malpåse och att dessa buffertzoner tillförs reservatet.

Gunnarsson Susanne, Hultström Anders

Äger fastigheten Skarpnäs 1:68. I köpekontraktet från 1914 anges en dispositionsrätt för all framtid gällande mark utmed fastigheten mellan Myrsjövägen och Myrsjön, som föreslås ingå i reservatet.

Gärdenäs Elisabeth Bör finnas ett område mellan fastigheten Björknäs 1:60 och Skarpövägen som undantas från reservatet. Detta eftersom fastigheten annars skulle bli föremål för frekvent passage då fastigheten är omsluten av reservatet. Vidare försvåras annars möjligheten för fastigheten att installera el mm.

Kommunstyrelsen

Naturreservatsbildandet påverkar och kan försvåra förutsättningarna för genomförande av planerad bebyggelse vid Telegrafberget. Även Kummelbergets industriområde påverkas starkt. För att möjliggöra för vidare bebyggelse krävs buffertzon mellan reservatsgräns och områdesgräns. Reservatsgränsen bör göras mjukare för att öka flexibiliteten i verksamhetsområdet. Delar som kilar in i verksamhetsområdet försvinner. Mark som friläggs vid nergrävning av kraftledning ska exploateras för att finansiera nergrävningen. Denna mark måste undantas ur reservatet.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Flera områden bör undantas från reservatsbildningen. Detta är områden närmast detaljplan för Telegrafberget, sträckan där Vattenfall ska markförlägga kraftledning, och tänkt exploateringsområde sydost om Möjavägen. Skarpövägen standard kommer att behöva höjas då Telegrafberget byggs ut. Nu planeras ett vägområde på 15 m vilket kan komma att utvidgas vid detaljprojektering. Även vatten, avlopp och kraftledning kommer att nergrävas. Etableringsytor och arbetsfordon som behöver kunna röra sig i området måste beaktas och möjliggöras i reservatsföreskrifterna. Reservatsgränsen kan justeras så att markförläggning hamnar utanför reservatet men MoS förordar att A8 ändras. Buffertzon krävs mellan Telegrafbergets bebyggelse tillika plangräns och reservatsgräns norr om planområdet på ca 20 m. I den östra delen av detaljplanen vid parkering behövs buffertzon på 50 m då planområdet kan behöva utvidgas med 100 bostäder. Söder om detaljplanen mellan Saltsjön och den östligaste bebyggelsen bör reservatsgränsen flyttas 10 m. I underlaget för reservatet framgår inte fastighetsgräns. Framstår som om reservatet sträcker sin in över fastighet 2:3, planerad småbåtshamn, som inte bör ingå i reservatet. Ett område sydväst om Möjavägen är tänkt att exploateras för finansiering av markförläggning av kraftledning. Detta innebär justering av reservatsgränsen fram till den stig som finns. Detta skulle även överensstämma med kommunens översiktsplan där hänsyn tagits till detta. Positivt planbesked finns för Skarpnäs S:3 m fl. i Kummelbergets industriområde. Förslaget är att påbörja planarbete för utbyggnad av befintlig byggnad, delar av utbyggnad skulle vara inom föreslaget reservat. Vore bra att justera reservatsgräns med anledning av kommande planarbete.

Nacka Miljövårdsråd

Anser att det obebyggda området väster om Montörsågen som undantagits bör ingå i reservatet. Viktigt att Skarpövägen väster om industriområdet ingår i reservatet, annars delas reservatet i två icke sammanhängande delar. Möjligheten att passera utan hinder såsom bergsskärningar mm viktigt både för människor och djur. Vidare viktigt att området sydväst om Möjavägen ingår i föreslagen omfattning. Stigarna söder om

Möjavägen är viktiga ingångar från centrala Orminge mot reservatet, bebyggelse här skulle allvarligt försämra tillgängligheten.

Naturskyddsföreningen i Nacka Om bebyggelsen vid Telegrafberget inte blir av, vilket vi hoppas på, bör dessa områden införlivas i reservatet.

Stockholms läns landsting Förslaget innefattar Skarpövägen som är lokalt viktig ur kollektivtrafiksypunkt. Justering av Mariedalsvägens sträckning och breddning av Skarpövägen nämns. Nacka kommun bör överväga att istället utesluta Skarpövägen och den breddning som kan krävas, ur reservatsförslaget.

Svenska turistföreningen Avgränsningen mellan Telegrafberget och Kummelbergets industriområde bör vidgas så att den välanvända stig som finns i nord-sydlig riktning kan upplevas som mer grön och ostörd.

Tekniska nämnden Inom fastighet Skarpnäs 1:83 finns avloppspumpstation. Denna bör förläggas utanför reservatet alternativt bör denna nämnas under lämplig rubrik. Den del av Skarpövägen som finns mellan Kummelbergets industriområde och Telegrafberget bör ligga utanför reservatet alternativt bör särskild skrivning tillkomma om att vägen får byggas ut och att dagvattensystem och övrig ledningsdragning får utföras.

Telegrafbergets fastighets AB Fastighetsbolaget äger ett flertal fastigheter som omfattas av detaljplanarbetet för Telegrafberget. Bolaget skulle gärna se att ytterligare kompletterande bostadsbebyggelse utefter Skarpövägen kan möjliggöras. I beslut från NRN framgår att reservatets gräns ska anpassas när detaljplanen för Telegrafberget är fastställd. Viktigt att gränsen inte ligger för nära bebyggelse och väganläggningar. Föreslår buffertzoner på 50 m till reservatsgräns. Förslaget inte tillräckligt detaljerat för att kunna avgöra om gränsen är anpassad till framtida bebyggelse. Ser ut som förslaget inkräktar på planerad småbåtshamn. Detta måste klargöras innan beslut om reservatsbildning fattas.

Kommentar: Med anledning av inkomna remissvar har kompletterande och mer detaljerade naturvärdesinventeringar utförts hösten 2014. Buffertzoner mellan detaljplanegränser och reservat ger områden som blir ingenmansland och Naturvårdsverket rekommenderar att fastighetsgränser och andra tydliga gränser följs vid reservatsbildning. Ytterligare buffertzoner införs därför inte. Förslaget justeras dock så att planerad bebyggelse och hamnanläggning kan byggas ut. Förslaget justeras så att utbyggnad av Skarpnäs S:3 kan ske i enlighet med av kommunen lämnat planbesked. Förslaget justeras så att mark under luftledning söder om Möjavägen utgår ur reservatet. Naturvärdesinventeringar har dock påvisat höga naturvärden väster om Möjavägen. Reservatet utvidgas med detta område. Högsta naturvärde har också inventerats på ett mindre område norr om Skarpövägen. Reservatsgränsen flyttas därför norr om vägen så att området ges framtida skydd. För att erhålla likvärdigt synsätt på Skarpövägen införlivas vägen öster om verksamhetsområdet. Föreskrifterna justeras dock i tydlighet så att utbyggnad av väg och ledningar kan utföras utan att dessa strider mot reservatsbestämmelserna. Eventuell dispositionsrätt på allmän mark innebär inte rätt att utestänga allmänhet eller markägare. Kommunen ser därför inte att reservatsbildningen påverkas av ev. dispositionsrätt. Ägande av fastighet ger inte rättighet till framtida ledningsdragningar eller andra anläggningar på annans mark.

Kommunen ser därför inte att reservatsbildningen påverkar eller förändrar rättigheterna för fastigheter som ligger i anslutning till reservatet.

Reservatets föreskrifter

Boo Miljö- och naturvänner C5 anger att cykling på stigar ska vara tillåtet. Detta är förenat med stor olycksrisk på de smala och branta stigarna i Skarpnäs med möten med gående och löpande. Anser att cykling inte bör tillåtas inom reservat som Skarpnäs. Anser inte heller att eldning ska vara tillåtet enl C7. Risk för skogsbränder i tätortsnära skog med varmare klimat. Inte heller tältning eller husvagnsuppställning enl. C8 ska tillåtas, även om det bara gäller ett dygn. Mindre reservat är sårbara och om inget sägs om plats kan värdefulla naturvärden förstöras.

Gärdenäs Sture Är delägare till Björknäs 1:60. Fastigheten nås endast via gångstig genom föreslaget reservat. Stigen är i dåligt skick och innefattar bla en förfallen spångkonstruktion. Vill försäkra sig om att möjlighet att hålla gångpassagen brukbar genom möjlighet till upprustning av stig, gallring av vegetation samt renovering av spång och eroderande strandzon. Gångpassagen kommer att användas av fler för att nå reservatet då bostadsområdet Telegrafberget byggs ut. Föreskrift A5 bör förtydligas så att det är tillåtet att efter samråd med reservatsförvaltare flytta på döda träd, sköta och underhålla befintlig träspång och stig så att möjligheten att vandra till Björknäs 1:60 bevaras. Föreskrift A7 bör förtydligas så att det är tillåtet att avverka småträd av samma anledning. Fastigheten saknar idag vatten, avlopp och el. Föreskrift A8 bör förtydligas med att ledningsdragningar för detta kan få göras fram till fastigheten vid ev. framtida önskan om ökad standard. Föreskrifterna bör förtydligas så att det tydligt framgår att det inte är tillåtet att anordna konserter, idrottsevenemang eller andra stora sammankomster i reservatet. Idag anordnas s.k. rejv-fester med stort slitage och höga ljudnivåer och eldning på hällar är allmänt förekommande. Har anmält detta till kommunen tidigare utan önskvärd reaktion.

Gärdenäs Patrik Står bakom yttrande från Gärdenäs Sture.

Gärdenäs Åsa Står bakom yttrande från Gärdenäs Sture.

Järsla Orientering Mycket positivt att det inte anges begränsningar i antal deltagande i organiserad aktivitet. Förutsätter att samråd ska ske med reservatsförvaltare inför större evenemang vilket bör förtydligas i föreskrifter.

Kommunstyrelsen I föreskrifterna ska tydligt framgå att en ny väg och nya va-ledningar samt markförlagd kraftledning ska undantas förbudet till inskränkningar i reservatet med anledning av planerad bebyggelse på Telegrafberget.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden A8 bör ändras till ”anlägga ny ledning i mark vatten eller luft, utöver Vattenfalls och Boo energis planerade markförläggning av kraftledning.

Myrsjöns Vägklubb Har hand om skötsel, förbättringar, snöröjning osv på Myrsjövägen. Brukar elda sly från röjning nere vid sjöstranden och lägga upp grus för vägförbättring och halkbekämpning i högar söder om vägen. Hur påverkar det blivande reservatet vägklubbens verksamhet?

Nacka Miljövårdsråd Föreskrift C5 bör ändras till ”cykla annat än på väg eller anlagd stig om ej annat anges”.

Tekniska nämnden Föreskrift C6 felaktig då Skarpövägen omfattas av reservatet och är tillgänglig för allmän trafik.

Vattenfall Inom förelaget reservat finns idag två 70 kV luftledningar och en som tangerar. Dessa planeras att markförläggas. Avtal med Nacka kommun är tecknade. Kartbilagor bifogas. Vattenfall eldistribution kan inte acceptera ett naturreservat med föreslagen omfattning. Markförläggning av ledningar i enlighet med tidigare samråd med kommunen och i enlighet med tidigare åtaganden måste medges. Vattenfall motsätter sig därför föreskrift A8 som förbjuder anläggning av ny ledning. Undantag måste införas som godkänner anläggande och även möjlighet till reparation, underhåll och förnyelse av ledningar. Vidare måste Vattenfall också kunna sköta befintliga ledningsgator genom nu gällande servitut med fällning av träd, buskar och röjning av vindfällerna i avvaktan på att luftledningarna kan markförläggas. Kraftledningsgatorna kan inte skötas enligt skötselplanen där det står att det ska ske i enlighet med naturreservatets övergripande mål. Vattenfall är genom lagreglering skyldig att underhålla ledningsgator för att undvika driftavbrott, risk för bränder eller annan skada. Reparationer och tekniskt och skogligt underhåll utförs ibland med kort varsel och under hela året vilket kräver motordrivna fordon och maskiner. Detta måste vara möjligt enligt föreskrifter och skötselplan. Vattenfall yrkar på att kontakt tas för diskutera lydelsen för texten avseende undantagen.

Länsstyrelsen Vore bra med nytt avsnitt med enbart undantag från reservatsföreskrifter, förslagsvis före A-föreskrifter. Här kan samtliga undantag samlas, även de gällande skötsel. Avsnitt under A12 om justering av Mariedalsvägen samt breddning av Skarpövägen bör flyttas hit och även utvecklas i skötselplanen. Områden bör framgå på beslutskartan. I B-föreskrifter bör de huvudsakliga åtgärder som anges i skötselplanen räknas upp. Om anordnande och/ eller markering av stigar, anläggande av elplats eller andra friluftsanordningar planeras bör de nämnas. C1/C2 behöver förtydligas och omformuleras, exempelvis

- fälla eller skada levande eller döda träd och buskar.
- gräva, hacka, borra, eller på annat sätt skada berg, jord eller sten.
- skada vegetationen genom att gräva upp växter

Stycke om föreskrifternas ikraftträdande placeras lämpligen innan A-föreskrifterna.

Kommentarer: Kommunen anser att cykling, eldning samt tältning ska vara tillåtet på ett sådant sätt som beskrivs i föreskrifterna då det gynnar det rörliga friluftslivet. Skrivningar kvarstår. Gångpassagen som idag nyttjas för framkomlighet till Björknäs 1:60 läggs till på skötselplanekartan som visar stigar i reservatet. Detta medför att stigen får hållas öppen av reservatsförvaltare. Ägande av fastighet ger inte rättighet till framtida ledningsdragningar eller andra anläggningar på annans mark. Kommunen ser därför inte att reservatsbildningen påverkar eller förändrar rättigheterna för fastigheter som ligger i anslutning till reservatet. Eventuella framtida ledningsdragningar får då hanteras genom en dispensprövning. Föreskrifterna reglerar att djurlivet inte får påverkas eller skadas. Föreskrifter förtydligas med att tillstånd från reservatsförvaltare krävs för arrangerade evenemang. Föreskrifter förtydligas med att väg och ledningar i anslutning till Skarpövägen får byggas ut samt att luftledningar får markförläggas. Föreskrifterna förtydligas med att ledningsgator får

underhållas fram till ev. framtida markförläggning. Eldning av sly inom reservatet kommer inte att vara tillåtet. Upplag för vägunderhåll får göras inom 5 m från vägbana dvs utanför reservatet. Eget avsnitt om undantag sammanställs på det sätt som länsstyrelsen föreslår. Kommunen anser inte att åtgärder i skötselplanen bör sammanställas i föreskrifterna utan att det är bättre att hänvisa till denna som helhet på samma sätt som kommunen tidigare gjort i andra reservat. Föreskrifter C1 samt C2 förtydligas på det sätt länsstyrelsen föreslår. Stycke om föreskrifternas ikraftträdande flyttas fram.

Reservatets syfte, målformulering, beskrivningar, uppbyggnad

Boo Fiskevårdsområdesförening Bra att strandskydd gäller för alla insjöarna och Saltsjön.

Boo Miljö- och naturvänner Området har gamla unika skogar med stora botaniska värden, rester av jordbruksmark och erbjuder höga upplevelsevärden och sju mindre sjöar. Anser att naturvärden ska nämnas först i reservatets syfte. Bevarandet av värdefull natur och dess mångfald för framtiden ska vara styrande, inte friluftslivet. Syftets formulering har betydelse för synen på vilka skötselområden som ska prioriterats. Skötsel av ängsytor som gräsmark eller gräsmatta skulle vara fördande för den biologiska mångfalden.

Järla Orientering Tolkar syftet som att fortsatt utövande av orientering i form av träning och tävling ingår i formulering om friluftsvärden.

Kommunstyrelsen Det ska framgå att drift och skötsel av allmän platsmark inom reservatet ska förvaltas av kommunens väghållare.

Länsstyrelsen Vittjärns betydelse för den vetenskapliga naturvärden kommer sannolikt i framtiden att öka än mer. Detta bör utvecklas i skötselplanen så att det framgår hur syftet ska nås och aktuella åtgärder. I föreskrifterna kan det avspeglas så att vetenskapliga undersökningar får göras eller vara tillståndspliktiga.

Tabellen med administrativa uppgifter bör kompletteras med vilka fastigheter som ingår till del. Inom området finns registrerad fornlämning i form av optisk telegraf. Om åtgärder planeras i närheten ska kontakt tas med länsstyrelsen. Inom området finns sannolikt även oregistrerade fornlämningar. Om sådan påträffas ska arbete avbrytas och anmälan göras till länsstyrelsen. Kartor för kompletteras:

Fastighetskartan, med hela namnen på fastigheter

Häradsekonomisk karta, visa reservatets gränser och justera utbredning

Lantmäteriverket heter nu lantmäteriet

Någon karta, tex skötselplanekartan bör kompletteras med namn på platser som nämns i skötselplanen.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden Framstår som om reservatsförvaltaren kommer att sköta Skarpövägen. Kommunens vägenhet bör vara väghållare för hela vägen.

Naturskyddsföreningen i Nacka Formuleringarna kring syftet otydliga. Främsta syftet enligt oss att bevara den biologiska mångfalden. Formuleringen om att de naturgivna förutsättningarna för friluftslivet skall vara styrande är inte tillräckligt tydlig.

Kommentarer: Ordningen i syftet justeras så att biologisk mångfald lyfts fram tydligare. Förslaget kompletteras med uppgifter om väghållare, för Skarpövägen kommunens

väghållare. Skötselplan och föreskrifter kompletteras med förtydliganden om Vittjärn. Tabell med fastigheter kompletteras med uppgifter om vilka som är del av. Registrerad fornlämning ligger utom föreslaget reservat, på mark som ingår i pågående detaljplaneprocess för Telegrafberget. Fastighetskartan bedöms bli alltför detaljerad med fullt utskrivna fastighetsbeteckningar. Dessa får istället hittas i den kompletterande tabell som finns. Häradsekonomisk karta kompletteras med reservatsgräns. Namnet lantmäteriet ändras. Skötselplanekarta kompletteras med bla sjönamn.

Rekreation och friluftsliv

Boo Fiskevårdsområdesförening Fritt handredskapsfiske har fungerat bra genom åren med tillgång för alla boende i Nacka. Infotavla om parkeringar bör finnas vid Hasseluddsvägen. Cykelparkering vid vändplan bör utökas och förbättras.

Fritidsnämnden Reservatet uppfyller det rörliga friluftslivets behov men det skulle vara positivt om det i framtiden går att utveckla motionsspåret med tex utegym och badet vid Glasbrukshöjden med lekmöjligheter. Tillgängligheten för rörelsehindrade bör ökas.

Gårdenäs Karin, Patrik, Åsa Vill att ev träd som faller på naturreservatet och in på fastighet Björknäs 1:60 ska omhändertas och flyttas av reservatsförvaltaren. Kommunen ska tydligt skylta var reservatet börjar och slutar vid fastigheten. Då fastigheten ligger som stoppklots i reservatet krävs vägledande kartor med information, den kan också beskriva hur det såg ut i området vid tidigt 1900-tal. Vill att kommenen aktivt hjälper till att förhindra rejvfester i skogen.

Länsstyrelsen Under rubrik information bör gränsmarkeringar för reservatet nämnas och hur de ska behandlas.

Nacka Miljövårdsråd Viktigt att Booledden söder om Myrsjön upprustas till en sådan standard att den är framkomlig för gående.

Kommentarer: Föreskrifter ändras så att det även här framgår att handredskapsfiske är tillåtet. Information om parkering kommer att finnas på föreslagna informationstavlor. Skötselplanen kompletteras med text om att cykelställ får monteras. Skötselplanen kompletteras med text om att enklare parkanläggningar får byggas ut. Ett träd som faller in på grannes fastighet ska bortröjs av trädets ägare, detta påverkas inte av reservatsbildningen. Kommunens kommer att utmärka reservatets gränser på vedertaget sätt. Fastighetsägare utom reservatet kan hägna sin tomt, detta påverkas inte av reservatsbildningen. Skötselplan kompletteras med text om utmärkning av gränser. Text om Booledens standard förtydligas.

Naturvärden

Boo Fiskevårdsområdesförening Vattenuttaget ur övre Glasbrukssjön samt Glasbrukssjön av omkringboende ska upphöra. Avrinning mot Skurusundet och möjlighet att anlägga vattentrappa för laxöring upp till sjön har prövats, ansökan om vattendom hos länsstyrelsen bör snarast utföras.

Boo Miljö- och naturvänner Märkligt att handlingarna saknar en naturvärdeskarta med beskrivning och bedömning av området naturvärden. Befintlig

information kunde i alla fall ha kompletterats med Skogsstyrelsens inventering av nyckelbiotoper och rapporter till artportalen. Utan naturvärdeskarta saknas faktaunderlag för att ta ställning till andra intressen som tex exploatering eller ordnande av ytor för fritidsaktivitet, infarter, parkeringar och gångvägar. Förslaget måste kompletteras med en naturvärdesinventering redovisad på en naturvärdeskarta. Reservatets specifika arter bör noteras likaså förekommande sårbara och hotade arter.

Stockholms Ström har redovisat planerna på markförläggning av 2250 m högspänningsledning inom det blivande reservatet. I samrådsförslaget nämns inte detta trots att det handlar om 50 000- 100 000 kvm. Hittills har ytorna hållits öppna genom slyröjning och tack vare det givit ljus och plats för blommande örter och buskar som lockat till sig mycket insekter och fåglar. Ledningsgator ersätter idag brist på ängsmark. Vad kommer att hända med dem då ledningarna markförläggs? Oklart hur och av vem dessa marker kommer att skötas. Krävs en diskussion kring målsättningen med marken i fd ledningsgator och skötsel föreskrifterna behöver kompletteras.

Ambitionen i skötselplanen med flerskiktade bryn är god, viktigt att det följs. Kommunen har på många andra ställen röjt alltför kraftigt och brett runt stigar och vägar och med redskap som ger slitskador. I skötselplanen står att röjningar ska ske så att vägar och stigar är säkra och upplevs som trygga. Om detta innebär dessa kraftiga röjningar måste kommunen ompröva sina rutiner. Rapport bifogas som visar hur utvecklingen av naturvärden varit på Danmarks ängar 2009-2014. Enligt skötselplanen ska diken restaureras dvs ängsmarken blir torrare. Detta är inte önskvärt. De rödlistade skalbaggsarterna föredrar växter på fuktig till blöt mark. Vidare sägs att slätter ska ske i juli- augusti vilket är för tidigt. Den bör ske först i september så att fuktälskande växter hinner gå i frö och insekter hinner lämna sina värdväxter. Sälg och blommande buskar bör sparas.

Länsstyrelsen Finns två naturminnen inom reservatet. Bör ingå i beskrivningar för skötselområden och dess förvaltning bör nämnas och de bör även visas på skötselplandekartan. Under rubrik jakt och fiske står att utplantering av fisk och kräftor endast får ske av naturligt förekommande arter. Formuleringen är olämplig då det är otydligt vad som gäller för tex signalkräfta. Under jakt och fiske nämns också att jakt endast för bedrivs som skyddsjakt. Detta bör i så fall stå med även i A-föreskrifter.

Naturskyddsföreningen i Nacka Märkligt och att området naturvärden inte beskrivs bättre och mer detaljerat. Områdets nyckelbiotoper bör nämnas. Saknar naturvärdeskarta och lista med naturvärdesintressanta arter. Viktigt eftersom skötselplanen borde utgå från naturvärden. Instämmer i stort med skötselplanen men har synpunkter på Danmarks ängar. Här finns rödlistade skalbaggsarter som är mycket skyddsvärda och bör lyftas fram. Enligt förslaget ska ängen dikas vilket kan få negativa konsekvenser för smalvingad blombeck, då den är beroende av arter på fuktig mark. Slätter förslås i juli-augusti. Detta är för tidigt, helst bör slättern ske i september. Tveksamma till ringbarkning av sälg då den är viktig föda för insekter på våren och vedlevande insekter. Kraftledningsgator är viktiga lokaler för djur och växter som är beroende av öppna och halvöppna marker. Dessa miljöer är viktiga att uppmärksamma då ledningarna markförläggs så att de inte växer igen. Det skulle vara önskvärt att detta införs i skötselplanen. Hotade arter har setts även i dessa miljöer.

Kommentarer: Skötselplanen beskriver att vattenuttag sker idag vilket stämmer. Skötselplanen kompletteras med text så att framtida laxtrappa kan möjliggöras. Bildandet av Skarpnäs naturreservat har pågått under lång tid och förslaget har därför tagits fram med utgångspunkt från en äldre mall för reservatsbildning. Kommunen instämmer i ett det är en brist att naturvärdeskarta saknats i förslaget och att nyckelbiotoper inte nämnts. Kommunen har därför efter remisstiden beställt kompletterande inventeringar av naturvärden. Dessa infogas i förslaget. Skötselplanen kompletteras med text om att en särskild skötselplan ska tas fram för tidigare ledningsgator i det fall luftledningarna inom området markförläggs. Kommunen uppskattar den kontinuerliga inventeringen av naturvärden på Danmarks Ångar som Boo Miljö- och naturvänner utfört och bifogat sitt remissvar. Skötselplanen justeras så att en dränering och uttorkning av ångarna inte kommer att ske. Skötselplanen justeras så att senare slätter föreskrivs. Skötselplanen kompletteras med det naturminne som saknas i beskrivning av skötselområdet. Text om jakt och signalkräfta förtydligas.

Kommunikation och teknisk försörjning

Boo Fiskevårdsområdesförening Alla bilburna till Vittjärn bör utnyttja parkeringar vid Kummelbergets industriområde. Bra om parkering utvidgas som i förslaget.

Gårdenäs Karin Fastigheten Björknäs 1:60 blir en isolerad ö i naturreservatet. Fastigheten saknar idag el, vatten, avlopp samt väg. Naturreservatet försämrar för framtida möjligheter att bygga ut detta och önskar därför kompenseras för denna försämring genom att kommunen drar fram el till tomtgräns, att kommunen drar fram vatten till tomtgräns, att fastigheten i framtiden har rätt att koppla på sig på avlopp om sådant kommer att finnas inom rimligt avstånd, att gångvägen mellan Skarpövägen och fastigheten skall hållas öppen och gångbar, att kommunen underhåller de skadade kajerna vid sidan om skötselområde 1 så att alla säkert kan nå reservatet. Parkeringsfrågan för besökare ska redovisas. Hur planeras för dem som tar bil till Skarpövägens slut?

Gårdenäs Patrik, Åsa Vill att kommunen underhåller de skadade kajerna vid sidan om skötselområde 1 så att alla säkert kan nå reservatet samt att parkeringsfrågan för besökare ska redovisas. Hur planeras för dem som tar bil till Skarpövägens slut?

Nacka Miljövårdsråd Motsätter sig inte markförläggning av högspänningskabel, motsätter sig bestämt huvudförslaget att spränga sig fram utanför staketet till Kummelbergets industriområde. Skulle ge betydande skador på naturreservatet. Alternativ 3 som presenterats som följer Skarpövägen skulle ge betydligt mindre skador. Befintliga ledningar måste vara ett lösbart problem. Vid dragning i Skarpövägen bör man beakta olämpligheten i att förlägga denna under blivande gång- och cykelbana pga magnetfält för barn som använder denna.

Stockholms läns landsting Anser inte att förslaget utgör hinder för en östlig förbindelse, förslaget ligger i linje med RUFS 2010.

Woxström Berit På sid 27 anges att utloppsdike från Vittjärn regelbundet ska skötas. Utloppet går via en anlagd damm som på senare år givit upphov till ständigt återkommande översvämningar på närliggande mark.

Kommentarer: Ägande av fastighet ger inte rättighet till framtida ledningsdragningar eller andra anläggningar på annans mark. Kommunen ser därför inte att reservatsbildningen påverkar eller förändrar rättigheterna för fastigheter som ligger i anslutning till reservatet. De kajer och vägar som ligger utanför reservatet och på allmän plats inom detaljplan för Telegrafberget kommer att rustas upp i samband med genomförandet av detaljplanen. Gångpassagen som idag nyttjas för framkomlighet till Björknäs 1:60 läggs till på skötselplanekartan som visar stigar i reservatet. Detta medför att stigen får hållas öppen av reservatsförvaltare. Reservatshandlingarna behandlar inte området vid Skarpövägens slut då det inte ingår i reservatet. De parkeringar som planeras för reservatets besökare redovisas i skötselplanekartan. Markförläggning av högspänningskabel är ett separat projekt och kommunen bevakar där lämpliga dragningar och alternativ för dessa. Anlagd damm i anslutning till utloppsdike från Vittjärn ligger utanför reservatsgräns och regleras därför inte av föreskrifter och skötselplan.

Rättelser

Nacka miljövårdsråd Under anordningar för friluftslivet står felaktigt Ormingevägen, ska vara Ormingeringen.

Länsstyrelsen Skötselområden beskrivs omväxlande som 1:1, 1,1 samt 1.1. Bör samordnas.

Gårdenäs Elisabeth Restaurang Telegraf är numera stängd.

Kommentarer: Föreskrifter och skötselplan justeras utifrån ovanstående synpunkter.

Hantering av ärendet

Nacka Miljövårdsråd Nonchalant mot allmänheten att förslaget inte ställts ut förslaget på Orminge bibliotek.

Kommentarer: Efter påpekande kompletterades utställningen med handlingar på Orminge bibliotek.

Övrigt

Svenska turistföreningen Vill uppmärksamma kommunen på att utvidgandet av Nyckelvikens naturreservat mot nordost ska vara klart under 2015. Reservatet bör även vidgas ner till väg 222. Stödjer också bildandet av reservat i Ryssbergen samt Rensättra.